

Fundația pentru Apărarea Cetățenilor Împotriva Abuzurilor Statului

Membră a Consiliului Economic și Social de pe lângă **Guvernul României**

Membră a CIVICUS - World Alliance for Citizen Participation

Membră a Agenției **Uniunii Europene** pentru Drepturi Fundamentale

Membră ALDA - partener strategic al **Consiliului Europei** și al **Comisiei Europene**

Nr. [REDACTED] / 10.01.2020

Către:

Consiliul Superior al Magistraturii

În atenția doamnei Președinte Nicoleta-Margareta ȚÎNȚ

Inspekția Judiciară

În atenția domnului Inspector-Șef Lucian Netejoru

Subscrisa **FUNDAȚIA PENTRU APĂRAREA CETĂȚENILOR ÎMPOTRIVA ABUZURILOR STATULUI**, persoană juridică română, [REDACTED]

În temeiul dispozițiilor art. 45 alin. 1 și 3 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii și art. 97 alin. 1 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, formulăm prezenta

SESIZARE

solicitându-vă să dispuneți **sesizarea Inspekției Judiciare, respectiv efectuarea verificărilor prealabile pentru stabilirea existenței indiciilor săvârșirii abaterii disciplinare prev. de art. 99 lit. t din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor de către procurori din cadrul DIICOT – Biroul Teritorial Dâmbovița**, constând în nerespectarea dispozițiilor de drept procesual penal și drept constituțional cu ocazia audierii unor martori și suspecți la începutul lunii decembrie 2019, care a avut ca și consecință decesul avocatului ERNEST ANDREI MOLDOVEANU, din cadrul Baroului Dâmbovița.

Fundația pentru Apărarea Cetățenilor Împotriva Abuzurilor Statului

Membră a Consiliului Economic și Social de pe lângă **Guvernul României**

Membră a CIVICUS - World Alliance for Citizen Participation

Membră a Agenției **Uniunii Europene** pentru Drepturi Fundamentale

Membră ALDA - partener strategic al **Consiliului Europei** și al **Comisiei Europene**

În subsidiar, în măsura în care se va constata că nu există indiciile săvârșirii vreunei abateri disciplinare, în conformitate cu dispozițiile art. 40 alin. 2 lit. p din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, solicităm **dispunerea verificărilor necesare pentru a se constata dacă procurorul/procurorii care au efectuat respectivele activități de urmărire penală au încălcat normele reglementate de Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, respectiv dispozițiile art. 7 și 8**, potrivit cărora judecătorii și procurorii au îndatorirea să apere drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor și sunt obligați să respecte și să apere demnitatea, **integritatea fizică și morală a tuturor persoanelor care participă, în orice calitate, la procedurile judiciare.**

MOTIVELE sesizării sunt următoarele:

I.1. Cu titlu de premisă, arătăm că deși DIICOT nu a uzat de "spectacolul cătușelor", precum DNA, în ultimii ani am asistat, în schimb, la audieri maraton a zeci de persoane, nejustificată de cele mai multe ori de specificul și complexitatea cauzelor, menită să mascheze, în opinia noastră, lipsa de eficiență în instrumentarea unor cauze (cazul Caracal) sau eșecul în combaterea fenomenului infracționalității pe anumite segmente de fapte antisociale.

Această practică, a audierilor maraton, pune în pericol nu doar viața și sănătatea persoanelor chemate la audieri, inclusiv a avocaților, constituind un atentat la integritatea fizică a acestora, ci chiar calitatea actului de justiție înfăptuit în asemenea condiții, cu consecința limitării de o manieră nepermisă a dreptului la un proces echitabil, în componența sa privitoare la dreptul la apărare.

Acesta pentru că, dincolo de impactul emoțional pe care îl are prezentarea oricărei persoane în fața organelor de anchetă, indiferent de calitatea procesuală, efectuarea activității de audiere **după multe ore de la momentul când a fost citată și a ajuns la sediul organului judiciar**, are consecințe vădite asupra capacității sale fizice de a participa la ascultare datorită stării de oboseală ce se instalează inevitabil după multe ore de stat pe holurile parchetului, uneori fără posibilitatea de a-și procura mâncare și apă.

Fundația pentru Apărarea Cetățenilor împotriva Abuzurilor Statului

Membră a Consiliului Economic și Social de pe lângă **Guvernul României**

Membră a CIVICUS - World Alliance for Citizen Participation

Membră a Agenției **Uniunii Europene** pentru Drepturi Fundamentale

Membră ALDA - partener strategic al **Consiliului Europei** și al **Comisiei Europene**

2. Revenind la motivele prezentei sesizări, potrivit informațiilor apărute în mass-media, în data de 3 decembrie 2019, la sediul DIICOT – Biroul Teritorial Dâmbovița au fost citate pentru audieri într-o cauză cca. 70-80 de persoane, în principal martori și câțiva suspecți, una dintre aceste persoane fiind asistată de avocatul ERNEST ANDREI MOLDOVEANU, din cadrul Baroului Dâmbovița, care s-a prezentat la ora 10:00. Datorită numărului persoanelor ce au fost ascultate dar și al organizării defectuoase a activității de anchetă, prin neprogramarea și necitarea eșalonată, pe ore, a persoanelor de audiat, s-a ajuns în situația ca ascultarea clientului asistat de avocatul Moldoveanu să înceapă în jurul orelor 04:00 **ale zilei următoare celei în care fusese citat și se prezentase la parchet (în 4 decembrie)**, finalizându-se în jurul orelor 06:00, **deci după cca. 20 de ore**. La scurt timp după ce a părăsit sediul parchetului, avocatul ERNEST ANDREI MOLDOVEANU a suferit un accident de circulație soldat cu decesul acestuia, intrând cu mașina într-un TIR, cauza fiind cel mai probabil oboseala acumulată în cele cca. 20 de ore cât a stat la audieri.

3. Considerăm că, în cauză, procurorul/procurorii de caz au acționat abuziv prin modalitatea în care au înțeles să efectueze audierile, **încălcând drepturile procesuale ale persoanelor audiate dar și drepturile fundamentale constituționale** (dreptul la viață, precum și dreptul la integritate fizică statuate de art. 22 din Constituția României), prelungirea audierilor până la o oră târzie din noapte putând fi asimilată unui tratament inuman, constituind totodată un atentat la viața și integritatea fizică a persoanelor supuse interogatoriului în condițiile descrise, respectiv a avocaților care le asistau.

Deși Codul de procedură penală nu prevede expres durata cât o persoană (martor, suspect sau inculpat) poate sta la dispoziția organului judiciar pentru audieri, atunci când se prezintă benevol, după ce a fost legal citată, apreciem că aceasta trebuie să fie una rezonabilă, care să nu depășească 8 ore. Această concluzie se impune prin interpretarea corelativă a dispozițiilor art. 265 alin. 1, 2 și 12 din Codul de procedură penală, potrivit cărora **persoanele aduse cu mandat** (justificat de necesitatea ascultării sau prezentei la organul de urmărire penală) „rămân la dispoziția organului judiciar numai pe durata impusă de audiere sau de îndeplinirea actului procesual care a făcut necesară prezența lor, **dar nu mai mult de 8 ore**, în afară de cazul când s-a dispus reținerea ori arestarea preventivă a acestora”;

Fundația pentru Apărarea Cetățenilor împotriva Abuzurilor Statului

Membră a Consiliului Economic și Social de pe lângă **Guvernul României**

Membră a CIVICUS - World Alliance for Citizen Participation

Membră a Agenției **Uniunii Europene** pentru Drepturi Fundamentale

Membră ALDA - partener strategic al **Consiliului Europei** și al **Comisiei Europene**

dacă unei persoane care a avut o atitudine culpabilă, neprezentându-se nejustificat la chemarea organului judiciar, nu i se poate impune să stea mai mult de 8 ore la sediul organului judiciar pentru audieri, cu atât mai mult nu i se poate aplica acest „tratament” unei persoane care a adoptat o conduită judiciară corectă, conformându-se citării legale.

Totodată, un alt argument privind durata rezonabilă a audierii este dat și de dispozițiile art. 106 din Codul de procedură penală, potrivit căroră, „dacă, în timpul audierii unei persoane, aceasta prezintă semne vizibile de oboseală excesivă (.....) organul judiciar dispune întreruperea ascultării și, dacă este cazul, ia măsuri pentru ca persoana să fie consultată de un medic”. **Așadar, organul judiciar este obligat să protejeze integritatea fizică sau psihică a persoanelor care se află în fața sa și să ia măsuri efective în acest sens; or, după mai bine de 22 de ore de când o persoană nu a dormit și a stat neîntrerupt la sediul parchetului, neavând posibilitatea de se odihni, se poate lesne prezuma că aceasta este într-o stare de oboseală vădită, excesivă, care o face inaptă de a participa la audiere, afectându-i atât capacitatea fizică cât și pe cea intelectuală, de a reda cât mai fidel și complet o stare de fapt.**

Este adevărat că persoanele care s-au prezentat de bunăvoie în fața organului judiciar pentru audieri sau avocatul acestora, teoretic, pot părăsi oricând sediul organului judiciar, însă acest lucru se întâmplă foarte rar întrucât aceștia realizează că se expun unor sancțiuni sau „represalii” din partea anchetatorilor, putând fi aduși cu mandat de aducere, iar avocații pot fi amendați în condițiile art. 283 Cod procedură penală; pe de altă parte, în lipsa stabilirii unui orar cel puțin orientativ al procedurilor judiciare cu privire la fiecare persoană convocată, în cazul unor loturi, avocații nu părăsesc sediul organului judiciar și din rațiuni practice, pentru a nu risca denunțarea angajamentului de către client sau pentru a nu fi nevoiți să revină în altă zi pentru aceeași activitate.

4. Nu în ultimul rând, trebuie menționat că potrivit art. 200 din Regulamentul de ordine interioară al parchetelor, **programul normal de lucru este 8 ore zilnic, timp de 5 zile pe săptămână și se desfășoară în intervalul orar 08:00 – 16:00.** În cazul procurorilor programul începe de regulă la ora 08:00 și se încheie, de regulă, la ora 16:00. Cu titlu de excepție, condițiile de desfășurare a activității în afara

Fundația pentru Apărarea Cetățenilor Împotriva Abuzurilor Statului

Membră a Consiliului Economic și Social de pe lângă **Guvernul României**

Membră a CIVICUS - World Alliance for Citizen Participation

Membră a Agenției **Uniunii Europene** pentru Drepturi Fundamentale

Membră ALDA - partener strategic al **Consiliului Europei** și al **Comisiei Europene**

programului obișnuit de lucru sunt reglementate prin ordin al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

În speță, în lipsa altor informații decât cele apărute în mass - media, nu putem face aprecieri cu privire la respectarea dispozițiilor menționate din regulament, urmând ca, în urma verificărilor prealabile, inspectorul judiciar să stabilească dacă au fost sau nu respectate aceste dispoziții și, în acest ultim caz, dacă sunt incidente și prevederile **art. 99 lit. m Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor**.

Față de toate aspectele menționate, apreciem că în speță sunt incidente dispozițiile **art. 99 lit. t din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor**, întrucât **procurorul/procurorii de caz au acționat, dacă nu cu rea-credință, cel puțin din gravă neglijență, încălcând/nesocotind dispozițiile de drept procesual penal aplicabile în materia audierii persoanelor și acceptând vătămarea drepturilor procesuale și constituționale (dreptul la viață și integritate fizică) ale persoanelor care participă la audieri, astfel că, în baza dispozițiilor art. 45 alin. 3 din Legea nr. 317/2004, SOLICITĂM EFECTUAREA DE VERIFICĂRI PREALABILE pentru a se stabili veridicitatea aspectelor semnalate**, respectiv dacă aceste audieri maraton la ore târzii din noapte reprezintă un abuz al autorităților judiciare ori au la bază aspecte ce țin de specificitatea cazului și care pot fi justificate legal.

Nu în ultimul rând, având în vedere că situații similare se întâlnesc frecvent în practica parchetelor, în special a DIICOT, solicităm CSM să propună elaborarea, în completarea regulamentului parchetelor, a unor norme detaliate privind procedura de urmat în instrumentarea unor cauze complexe, ce necesită audierea a numeroase persoane, precum și derularea simultană a altor activități procedurale, în scopul asigurării atât a unei anchete eficiente dar și a respectării drepturilor participanților la aceste proceduri.

II. Referitor la solicitarea **SUBSIDIARĂ**, de a se dispune verificările necesare pentru a se constata dacă procurorul/procurorii care au efectuat respectivele activități de urmărire penală au încălcat normele reglementate de Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, respectiv dispozițiile **art. 7 și**

Fundația pentru Apărarea Cetățenilor Împotriva Abuzurilor Statului

Membră a Consiliului Economic și Social de pe lângă **Guvernul României**

Membră a CIVICUS - World Alliance for Citizen Participation

Membră a Agenției **Uniunii Europene** pentru Drepturi Fundamentale

Membră ALDA - partener strategic al Consiliului Europei și al Comisiei Europene

8, în situația în care nu există indiciile săvârșirii vreunei abateri disciplinare, menționăm că potrivit dispozițiilor art. 4 din **Legea nr. 303/2004**: „**Judecătorii și procurorii sunt obligați ca, prin întreaga lor activitate, să asigure supremația legii, să respecte drepturile și libertățile persoanelor, precum și egalitatea lor în fața legii și să asigure un tratament juridic nediscriminatoriu tuturor participanților la procedurile judiciare, indiferent de calitatea acestora, să respecte Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor și să participe la formarea profesională continuă** „(s.n).

Pe de altă parte, potrivit art. 7 din **Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor**, „**Judecătorii și procurorii au îndatorirea să promoveze supremația legii, statul de drept și să apere drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor**”, iar în conformitate cu dispozițiile art. 8 „**Judecătorii și procurorii sunt obligați să respecte egalitatea cetățenilor în fața legii, asigurându-le un tratament juridic nediscriminatoriu, să respecte și să apere demnitatea, integritatea fizică și morală a tuturor persoanelor care participă, în orice calitate, la procedurile judiciare**” (s.n.).

În plus față de aspectele deja învederate privind modalitatea concretă de derulare a audierilor în cauză, fără a li se fi comunicat avocaților ordinea audierii, ora aproximativă la care se audiau suspectii sau martorii asistați de aceștia, **considerăm că se poate vorbi de un dezinteres sau chiar dispreț al organului judiciar față de munca avocatului, deși acesta este un partener al justiției**; or, un partener al justiției trebuie tratat cu respect iar respectul nu înseamnă numai cuvinte frumoase, aprecieri generale spuse în cadrul conferințelor și dezbaterilor profesionale sau scrise în ghiduri, ci trebuie să fie efectiv. **Efectivitatea respectului înseamnă a se lua în calcul și viața, sănătatea, capacitățile umane ale avocatului, a lua măsuri pentru ca activitatea profesională a acestuia să fie desfășurată în condiții optime**, aceasta însemnând inclusiv ca programul să fie unul care să țină seama de viața și sănătatea avocatului. Altfel, se poate muri sau pierde sănătatea și din cauza oboselii acumulate în sălile de ședință sau pe culoarele unităților de parchet, cum a fost cazul și în situația semnalată.

În consecință, apreciind că procurorul /procurorii de caz au încălcat dispozițiile menționate din Codul deontologic al magistraților privitoare la obligația de a respecta

Fundația pentru Apărarea Cetățenilor Împotriva Abuzurilor Statului

Membră a Consiliului Economic și Social de pe lângă **Guvernul României**

Membră a CIVICUS - World Alliance for Citizen Participation

Membră a Agenției **Uniunii Europene** pentru Drepturi Fundamentale

Membră ALDA - partener strategic al **Consiliului Europei** și al **Comisiei Europene**

și apăra integritatea fizică a tuturor persoanelor care participă, în orice calitate, la procedurile judiciare, acționând în maniera descrisă cu ocazia audierii unor martori și suspecți pe o durată de cca 20 de ore, **solicităm efectuarea verificărilor prevăzute de art. 74 alin. 1 lit. e din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii și sesizarea Secției de procurori în vederea pronunțării unei hotărâri care să fie avută în vedere la evaluarea profesională a respectivilor magistrați, în conformitate cu dispozițiile art 19 din Regulamentul privind evaluarea activității profesionale a judecătorilor și procurorilor.**

Si nu în ultimul rând, vă rugăm să aveți în vedere că în raport de practicile mai sus sesizate sunt încălcate disp. art. 11 C.pr.pen., privind respectarea demnității umane, fiind evident că supunerea oricărei persoane la audieri de circa 22 ore atât în calitate de parte procesuală sau de apărător al acestora, pe timp de noapte, reprezintă o încălcare a demnității sale umane dar și o eventuală încălcare a disp.art. 4 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene care interzice tratamentele inumane sau degradante.

De asemenea, solicităm să ne comunicați concluziile precum și măsurile dispuse luate cu privire la prezenta sesizare.

Cu deosebită considerație,

